

Večernik

Leto III. (X.), štev. 5

Maribor, ponedeljek 7. januarja 1929

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem črt. zov. v Ljubljani št. 11.409

Volje mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljeni na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nova doba v zgodovini Jugoslavije

Zgodovinsko-vadni dogodki zadnjih dveh dni v naši državi — Nova vlada, dosedanja ustava razveljavljena, razpust skupščine, prepoved javnih zborovanj, suspendiranje oblastnih skupščin in občinskih uprav

Božič v Beogradu

BEOGRAD, 7. januarja. Po mestu vlada radi pravoslavnih božičnih praznikov slovesno rajpoloženje. Posebno svečana je bila božičnica na dvoru. Po tradicionalnem običaju je čestital vladarju neki podnarednik vojne akademije, ki ga je kralj bogato obdaril. Nato se je vršila v dvorni kapelici služba božja kateri so prisostvovali kralj, kraljica, prestolonaslednik in ožja okolica. Danes in jutri odpadejo vse avdijence na dvoru. Ministrski predsednik general Živković se je davi kratek čas mudil v notranjem ministrstvu, nakar je šel v dvorec patrijarha Dimitrija, ki mu je čestital imenom vlade srečen božič. V maršalatu dvora je razstavljena knjiga za čestitke in se je že dopoldne vpisalo veliko število ministrov, politikov in meščanov. Radi božičnih praznikov sedaj tudi ni pričakovati nobenih novih ukrepov vlade, ki bo pričela izvajati svoj program prava- prav šele po praznikih.

Nikolaj Nikolajevič

PARIZ, 7. januarja. V Antibesu v Franciji je umrl v noči od sobote na nedeljo po daljšem bolehanju v 72. letu svoje starosti bivši ruski vrhovni poveljnik v svetovni vojni, veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Pokopali ga bodo v grobnici črnogorske kraljevske rodbine v Antibesu.

Bolezen angleškega kralja

LONDON, 7. januarja. Današnji jutranji bulletin ugotavlja, da je prebil kralj minulo noč mirno in da je v kraljevem zdravstvenem stanju nastopilo znatno izboljšanje.

Zameti in nesreče

RIM, 7. januarja. Po vsej Italiji je pritiskal hud mrz. Vulkan Vezuv ima snežno kapo. V Pustrski dolini je dosegla temperatura 25 stopinj pod ničlo.

LONDON, 7. januarja. Včeraj se je v bližini Blockpoola porušil novo zgrajeni železniški most, pri čemur je bilo 5 ljudi ubitih, 5 pa težko ranjenih.

PARIZ, 7. januarja. V Parizu in okolici je radi silnega mraza preteklo noč zmrznilo 7 ljudi.

NEWYORK, 7. januarja. Nenavadno ostra zima je zahtevala v vzhodnih in zapadnih predelih države težke človeške žrtve. Po dosedanjih poročilih je zmrznilo že 14 oseb.

TUNIS, 7. januarja. O priliki požara v tukajšnji kovinski tvornici so zgorele 3 ženske in 3 otroci.

Pododbor udruženja rezervnih oficir 1. rata, Maribor

poziva vse člane, da se na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije, 9. tm. ob 10. dop. v stolni cerkvi udeležijo službe božje, zvečer pa zabave v dvorani »Union«.

V soboto zvečer je bil izdan iz dvorne pisarne kratek komunike, ki lakoulčno ugotavlja, da je rezultat konzultacij voditeljev političnih strank pokazal, da je nemogoča kakršnakoli parlamentarna rešitev krize, ki bi dala garancijo za popolno ohranitev narodnega in državnega jedinstva.

Ta lakonični komunike dvorne pisarne je bil obenem uvod za velike dogodke, ki so se izvršili že tekom noči od sobote na nedeljo in pomenijo novo dobo v razvoju naše države, ki je tekom svojega desetletnega obstoja vsled neprestanih parlamentarnih kriz doživela težke pretresljaje.

Kralj se je odločil za energičen korak in imenoval v soboto ponoči sledečo novo vlado z izrednimi pooblastili:

ministrski predsednik in notranji minister: general Pera Živković, komandant kraljeve garde;

minister brez portfelja: Nikola Uzunović, narodni poslanec;

minister zunanjih del: dr. Vojislav Marinković, narodni poslanec;

minister saobračaja: dr. Anton Korošec, narodni poslanec;

minister financ: dr. S'anko Švrljuga, direktor Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu;

minister prosvete: Boža Maksimović, narodni poslanec;

minister pravde: dr. Milan Srskić, narodni poslanec;

minister poljedelstva: dr. Oton Frangeš, univ. profesor v Zagrebu;

minister za šume in rude ter zastopnik ministra za agrarno reformo: Lazar Radičević, narodni poslanec;

minister javnih del in zastopnik ministra pošte in brzojava: Stevan Savković, narodni poslanec;

minister za socialno politiko in zastopnik ministra trg. in industrije: dr. Mate Drinković, bivši minister;

minister ver: dr. Tugomir Alaupović, podpredsednik Državnega sveta;

minister za narodno zdravje: dr. Uroš Krulj, sanitetni refer. v Sarajevu;

minister vojske in mornarice: general S'evan Hadžić.

Takoj po imenovanju nove vlade je izšel kraljev manifest na narod, ki ga objavljamo na drugi strani, obenem pa je bila objavljena cela vrsta novih ukrepov in novih zakonov, ki so v neposredni zvezi z nastopom novega stanja oziroma nove ere v naši državi:

Prva posledica je bila seveda prenos vse oblasti v državi na kralja, razpust narodne skupščine ter razveljavljanje državne ustave, ki je bila sprejeta v narodni skupščini dne 28. junija 1921.

Tekom nedelje so izšli nato še sledeči novi zakoni, ki naj olajšujejo novi vladni težko delo, ki jo čaka, obenem pa utrejo našemu javnemu življenju novo pot, ki naj bi dovedla končno do dejanske konsolidacije političnih in gospodarskih prilik v državi.

Izšli so sledeči novi zakoni: 1. Poostrežitev že obstoječega zakona o zaščiti države, po katerem se vsi čini, naperjeni proti državi, kaznujejo odslej s smrtjo ali kaznijo 20 let. Ta zakon tudi prepoveduje in razušča vse politične stranke ki imajo ali versko ali plemensko obeležje, prepoveduje stavke javnih nametencev, določa nove predpise za u-

porabo oborožene sile ter ostre kazni za protivojaško propagando in za nedopustne zveze z inozemstvom. 2. V tesni zvezi s tem je tudi poostrežitev tiskovnega zakona, po katerem je uvedena preventivna cenzura in bodo listi, ki bi bili trikrat na mesec zaplenjeni — ustavljeni. 3. Zelo važna in dalekosežnega pomena je dalje izprememba zakona o oblastnih samoupravah in občinah, ki določa, da so s 6. januarjem razpuščene vse občinske uprave v vsej državi. Občinske uprave oz. komisarije na deželi postavi takoj veliki župan, občinske uprave v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani pa bodo na predlog notranjega ministra imenovane od kralja. Dalje je ustavljeno tudi delovanje vseh oblastnih skupščin in oblastnih odborov, katerih posle prevzamejo novo imenovani oblastni komisariji. Za komisarije bodo najbrže imenovani dosednji predsedniki oblastnih skupščin oz. dosednji občinski župani. 4. Izšel je zakon, s katerim se ukinja stalnost sodnikov.

Kralj Aleksander je imel o priliki zaprisege nove vlade na ministre poseben nagovor, v katerem jih je opozarjal, naj se strogo drže državnih zakonov ter se nikdar ne spozabijo, da bi jih kršili. Ministri in podrejeni jim organi naj se pri vsaki odločitvi in pri vsakem aktu pokoravajo samo interesom službe in interesom države. Le na ta način se bo doseglo popolno zaupanje naroda v organe države in oblasti ter bo obveljal trajen občutek in prepričanje, da vladata v naši državi zakonitost in pravica. Ministri naj imajo vedno pred očmi, da je rešitev države najvišji interes in najprijetnejša služba med ljudstvom.

Nova vlada generala Živkovića bo delala v prvi vrsti na okrepitvi in povzdigi našega gospodarstva ter so jo zato zlasti gospodarski krogi pozdravili z velikim zadovoljstvom.

Sobotni in nedeljski dogodki so izzvali seveda v vsej naši javnosti velikansko senzacijo in je občinstvo posebno izdaje listov, ki so objavile zakone, kar razgrabilo. Predsednik Hrvatske seljačke stranke, dr. Maček, je podal novinarjem o novi situaciji sledečo izjavo, ki prica, da Hrvati popolnoma odobravajo novi duh, ki je zavel iz dvora:

»Telovnik je odpet, kakor vidite. Vi-dovdanska ustava, ki je nad 7 let tlačila hrvatski narod, je zrušena. Razpadla je ne samo v zavesti naroda, temveč tudi faktično s sklepom Nj. Vel. kralja. Čvrsto verujem v slogo in zrelost in s tem v moč hrvatskega naroda in v to, da nam bo uspelo opirajoč se na veliko modrost Nj. Vel. kralja, ustvariti ideal hrvatskega naroda: da postane hrvatski narod gospodar Hrvatske.«

General Kalafatović — pomočnik zunanjega ministra

BEOGRAD, 7. januarja. Za pomočnika zunanjega ministra dr. Marinkovića, ki je bolan, je imenovan general Danilo Kalafatović.

Novi minister dvora

BEOGRAD, 7. januarja. Dosedanji naš poslanik na Dunaju, Bora Jeftić, postane minister dvora. Ukaz o njegovem imenovanju sicer še ni izšel,

vendar poslanik Jeftić že od sobote naprej vrši posle dvornega ministra. Dosedanji dvorni minister, Dragomir Janković, je stavljen na razpoložnje zunanjemu ministrstvu.

Narodna skupščina zaprta

BEOGRAD, 7. januarja. Poslopje narodne skupščine je zaprto. Skupščinski komisar je danes celo bivšemu skupščinskemu predsedniku Mihajloviću zabranil vstop. Demokratski poslanski klub je že prenesel svoj arhiv v prostore demokratskega kluba na Terazijah, ostali klubi pa so se izselili tekom današnjega dne. Vse uradništvo narodne skupščine je suspendirano, dobilo pa je še za eno leto plače.

Imenovanje občinskih komisarjev

BEOGRAD, 7. januarja. V smislu novega zakona o občinskih upravah je dobila že cela vrsta občin komisarije, ki so jim večinoma prideleni soveti.

Jutri v torek ob 20. v Unionu

velezanimivo predavanje angleškega kapetana Finch-a o ekspediciji na

Mount Everest

Vstopnice so v predprodaji v trgovinah Franjo Majer, Glavi trg: HŠfer, Ulica 10. oktobra in pri Putniku, Aleksandrova c.

Sprememba v učitelstvu.

Prestavljena je na lastno prošnjo gđ. Marija Obrani iz D. M. Brezja v Selnicu ob Dravi; na njeno mesto je nastavljena v Brezje kot volonterka gđ. Elza Ditz, hčerka finančnega svetnika iz Maribora.

Med večerjo

je neznani uzmovič sunil v neki hiši v Vetrinjski ulici iz nezaklenjene sobe par novih črnih čevljev, obšitih s krznom. Oškodovalec je stranko za približno 400 Din. — Tat je izvršil svoje dejanje okrog 20. ure, ko so bili vsi domači pri večerji. Pretkani uzmovič je moral biti o razmerah v hiši kaj dobro poučen.

Kraguljci cingljajo.

Včeraj so imeli fijkakerji svoj dan. Po novem snegu je nastal dober sanik in meščani so se kar trgali za tega onega — izvoščka. Včeraj so bili vsi v akciji in premalo jih je bilo. Zdržali so z izletniki v romantično okolico. Lepa in romantična je vožnja s sanmi in zdi se, da je za ta sport premalo lastnikov družinskih sani. — Kraguljci so cingljali in v tem znamenju smo preživeli večerajšjo nedeljo.

Levo nogo in roko

si je zlomil pri padcu na posledici 36letni mlinar Alojz Pulir iz Gornje Bistrice. Nesrečnega so prepeljali v bolnico.

Konj je udaril

posestnika v Prepoli — 50letnega Antona Greifa ter ga občutno poškodoval na spodnji čeljusti. Ponesrečenca je rešilni oddelek odpremil v bolnico.

Kralj — narodu

ČUVATI NARODNO IN DRŽAVNO JEDINSTVO, TO JE NAJVIŠJI CILJ MOJE VLADAVINE.

Beograd, 6. jan. Današnje »Službene Novine« objavljajo na čelu lista sledeči manifest Nj. Vel. kralja:

Mojemu narodu

Najvišji narodni in državni interesi ter njihova bodočnost mi zapoveduje, da se kot vladar in kot sin te države obrnem neposredno na narod in da mu odkrito in iskreno povem to, kar mi v sedanjem trenutku nalaga vest in ljubezen do Domovine. Nastopil je čas, ko med narodom in kraljem ne sme več biti posredovalcev.

V toku tolikih minulih naporov in tolikega potrpljenja, ki sem ga pokazal v izvrševanju svojih visokih dolžnosti, je moja duša razjedal krik naših narodnih mas delavnih in rodoljubnih, pa tudi namučenihi, ki so v svojem zdravem in prirodnem razsojanju že davno bile nazaranja, da se ne more več iti po poti, po kateri se je šlo doslej. Moja pričakovanja, kakor tudi pričakovanje naroda, da bo evolucija našega notranjega političnega življenja prinesla ureditev in konsolidacijo naših prilik v državi, se niso uresničila. Parlamentarni red in vse naše politično življenje dobiva vedno bolj negativno obeležje, od česar imata narod in država dosedaj samo škodo. Vse koristne ustanove v naši državi, njihov napredek in razvoj celokupnega našega narodnega življenja so dovedeni v nevarnost. Od takega nezdravca političnega stanja v državi trpi škoda ne samo notranje življenje, nego tudi urejevanje in razvoj zunanjih odnošajev naše države, kakor jačanje našega ugleda in kredita v inozemstvu.

Parlamentarizem, ki je po tradiciji mojega nepozabnega očeta ostal tudi moj ideal, so začele zaslepljene politične strasti zlorabljati v toliki meri, da je postal ovira za vsako plodno delo v državi.

Zalostni razdor in dogodki v Narodni skupščini so pokolebali v narodu vero v koristnost te ustanove. Sporazumi in najnavadnejši odnošaji med strankami in ljudmi so postali absolutno nemogoči. Mesto da parlamentarizem razvija in jača duh narodnega in državnega edinstva, pričenja, kak, kakršen je, dovažati do duhovnega razsula in narodnega razjedinjenja.

Moja sveta dolžnost je, da z vsemi sredstvi čuvam državno in narodno edinstvo. Odločen sem, da to dolžnost nepokolebljivo izpolnim do konca.

Čuvati edinstvo naroda in državne celine, to je najvišji cilj moje vladavine in to mora biti tudi najvišji zakon za mene in za vsakogar.

To mi nalaga moja odgovornost pred narodom in pred zgodovino, to mi nalaga ljubezen do domovine in pijeteta do neštivilnih dragocenih žrtev, ki so padle za ta ideal.

Iskati leka temu zlu z dosedanjimi parlamentarnimi spremembami bi značilo izgubljati dragocen čas v brezuspešnih poskusih, s katerimi smo izgubili že toliko zadnjih let. Iskati moramo nove metode dela in krčiti nova pota.

Prepričan sem, da bodo v tem resnem trenutku vsi Srbi, Hrvati in Slovenci razumeli to iskreno besedo svojega kralja in da mi bodo najvernejši pomagači pri mojih bodočih naporih, katerim je edini cilj:

Da se v čim najkrajšem času doseže ustvarjenje onih ustanov, one državne uprave in one državne ureditve, ki bo najbolj odgovarjala splošnim narodnim potrebam in državnim interesom, sem sklenil in odrejam:

Da se ustava kraljevine Srbov, Hrvato in Slovencev z dne 28. junija 1921. ukine.

Vsi državni zakoni ostanejo v veljavi, dokler se po potrebi z mojim ukazom ne ukinejo.

Na isti način se bodo sprejemali v bodoče novi zakoni.

Narodna skupščina, izvoljena 11. septembra 1927 se razpušča.

Sporočam te moje odločitve mojemu narodu, naročam vsem oblastem v državi, da po teh določbah postopajo, vsem in vsakomur pa, da jih spoštuje in se jim pokorava.

Beograd, 6. januarja 1929.

ALEKSANDER S. R.

Mariborski in dnevni drobiž

Praznovanje rojstnega dne kraljice Marije

Na rojstni dan Njen. Vel. kraljice Marije v sredo, dne 9. tm. se bo vršila v tukajšnji stolni in mestni župni cerkvi ob 10. dop. slovesna služba božja, kateri prisostvujejo zastopniki vseh civilnih in vojaških oblastev ter uradov. Za one, ki žele na Najvišje mesto predložiti čestitke in udanostne izjave, bo po cerkveni slovesnosti v sprejemni dvorani velikega župana na razpolago vpisna knjiga. Vsi državni uradi in javna oblastva razobesijo na ta dan na svojih poslopih zastave.

Obrtno gibanje v Mariboru

Pretekli mesec so bile izdane v Mariboru sledeče obrtne pravice: Toplak Friderik, trgovska agentura, Gosposka 46; Ploj Roman, prevažanje tovorov, Pod lipo 11; Homer Rozalija, prodaja kruha, klobas, sira in sadja, Krekova 1; Penič Marija, trgovina z mešanim blagom, Vrtna ul. 9; »Petovica« d. d. trgovina s čevlji itd., Gosposka 17; Griletz Ana, trgovina z delikatesami, Meljska cesta 1; Kramberger Srečko, krojač, Stritarjeva ul. 12; Wutte Friderik, mesar in prekajevalec, Frankopanova 33 (podružnica); Pogorevčnik Jožef, mesar in prekajevalec, Pod mostom 8 in Benkič Josip, čevljar, I. delavska kolonija hiša št. 27. — Izbrisane pa so bile sledeče obrtne pravice: Doplikar Ivan, mesar, Glavni trg 17; Doberšek Antonija, izvošček, Slovenska ul. 26; Markovič Marija, branjarija, Zrinjskega trg 6; Wendner Franc, stavbni in strojni ključavničar, Ob brodu 1; Wisiak Friderik, tvornica strojev in predmetov splošne mehanike pod imenom »Fortuna«, Frančiškanska ul. 13; Wisiak Fritz, trgovska agentura in komisija, Grajska ul. 2; Lindtner Leo, trgovina z delikatesami, Aleksandrova c. 30; Bornšek Avgust, trgovina z ribami, Glavni trg; Lah Marko, trgovina z lesom, premogom in prašiči, Meljska c. 99; Prinčič Henrik, trgovina z mešanim blagom, pivom, vinom, sadnim vinom in žganjem v zaprtih steklenicah, Meljska c. 1; Hutter Josip, trgovina z manufakturo na debelo, Rotovski trg 8 in Klubčar Ela, izdeovanje ženskih oblek, Vetrinjska ul. 15.

Rezervnim oficirjem!

Komanda mesta nas naproša za sledečo objavo: Slovesne službe božje o priliki rojstnega dne Nj. Vel. kraljice dne 9. tm. se imajo udeležiti tudi rezervni oficirji v uniformi. Kdor nima uniforme, pride v civilu. Zbirališče ob 9.45 na Stólnem trgu na levem krilu čete. Zvečer ob devetih bo v veliki dvorani Uniona svečana zabava, obvezna za vse rezervne oficirje. Rezervni oficirji, ki nimajo fraka ali smokinga, lahko pridejo v črni obleki.

Prekle demokratskega sestanka.

Ker je treba po novih predpisih za prirejanje shodov tudi za vsak sestanek vložiti pri policijski oblasti najpozneje tri dni poprej prijavo in so itak občinske uprave razpuščene, se za torej najavljeni sestanek srezke organizacije SDS v Narodnem domu ne bo vršil, ob danih okoliščinah bi bilo sedaj tudi brezpredmetno razpravljati o kolektivni pogodbi, ki je bila na dnevnem redu.

Avtobus Brezje—Maribor.

Za to progo vlada veliko zanimanje zlasti med delavstvom in šolarji, ki obiskujejo šole v Mariboru. Zlasti pa se zanimajo za avtobus »Prekočanke«, ki nosijo težke jerbaze na glavi na mariborski trg. Ko dobimo most čez Dravo Dogoše-Duplek, bo vozil gotovo avto Maribor—Duplek in smelo trdimo, da bo to najboljše zasedana proga. Zaenkrat se misli uvesti avtopromet Brezje—Maribor.

Upravni odbor mariborskega Oficirskega doma

priredi 9. t. m. svečano zabavo v dvorani »Union« v čast rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije. Vstop le proti vabilu s kuponi »C«, rezervni oficirji z legitimacijami.

Koncert Vietinghoff

Klavirski koncerti imajo vedno intimen značaj. Narava instrumenta samega zahteva ozko strnitev duševnih sil in kot predpogoj za to tudi ožje začrtane prostore, ako nečemo, da se zgubi vsa ona lepa vrsta fines, ki pri klavirski igri pridejo do veljave le v takorekoč domačem krogu. Koncertni biro bi moral ta osnovni pogoj upoštevati. Dvorana takih dimenzij kakor Unionska je kakor nalašč za velike ansamble ali pa za soliste velikih dinamičnih sposobnosti, ne pa za klavirske koncerte. Efekt klavirske igre se križa z obsežnostjo prostorov in obledava z daljavo. Razen tega je treba žal upoštevati, da za klavirske koncerte na splošno ni velikega zanimanja. Treba je torej računati s skromnejšim obiskom in prihraniti nastopajočemu umetniku depresijo, ki jo mora izzvati orjaška in skoro prazna dvorana. Publika, ki je v petek prisostvovala koncertu pianista Vietinghoffa, je bila po svojem številu za tako dvorano uprav neznatna, dočim bi v manjšem lokalu prišla več do veljave in bolj osvežujoče uplivala na splošno razpoloženjsko atmosfero.

Zatorej je čisto umljivo, da je mogel Vietinghoff pričeti s koncertom le zelo nejevoljno in le hvaležna publika, ki mu je v izobilju sipala izraze svojega zadovoljstva in priznanja, ga je tekom večera spravila do boljšega razpoloženja, tako da je pozabil na trenutno grenkost in igral, igral morda z gnevom v srcu, a vendar umetniško zbrano in sveto udano; igral in v dobro zamišljeni polutemi pričaral najlepše slike, vabil z absolutno sigurnostjo in v vseh nijansah tone iz klavirja, dasi se mu ta ni hotel pokoriti v vsakem oziru, ker pač ni zato. Koncertni klavir bi moral kot tak biti v vseh točkah perfekten ne pa bolehati na nepopravljivih hibah. Klavir, na katerem je igral Vietinghoff, razpolaga s krsano velikostjo in s primerno majhno oktavo, a z višjimi toni postopoma izginjajo sila, sja in zvočnost, tako da so najvišji že pretenki in suhi. Razen tega mora biti koncertni klavir dolg, kajti le na takem je možno doseči vsestransko popolnost.

Kdor ni bil na koncertu, je zamudil pač mnogo interesnega, ker program je obsegal Mendelssohnov op. 39-I (Preludij, fuga in koral), Schumannove Otroške scene, 5 Chopinovih skladb in Musorgskega Slike iz razstave, Mendelssohn, ki tvori neko vez med klasicizmom in romantizmom, je našel v Vietinghoffu vestnega analizatorja a še zanimivejše so bile Schumannove Otroške scene v precizni izvedbi takega mojstra, ki pa je vendar šele s Chopinovimi kosi prišel do vse svoje veljave. Igral je otožno-veseli Scherzo op. 31 in Nocturno op. 48-I s finim razumevanjem, Balado op. 38 pa naravnost divno, ravno tako tudi Polonezo As-dur; presenetil pa nas je s svojo obdelavo Chopinovega valčka op. 64/I (minutnega valčka), katerega je moral ob splošni zahtevi ponoviti. Najinteresnejšo točko večera je tvoril Musorgsky (ne Musogorsky, kakor navaja tiskan program). Njegove Slike iz razstave so skoraj nekaj unicum v glasbi. V 10 kosih opisuje vtise, ki so napravile nanj slike njegovega prijatelja slikarja Hartmana na neki razstavi, tu pa tam vrinja med slike tudi lastne občutke in refleksije, ki so se odigravali v njegovi duši na potu od ene slike do druge (promenade). Od vseh 10 slik je zadnja (Vrata stare Kijevske trdnjave) najmogočnejša in efektno zaključuje ta cikel.

Baron Anatol Vietinghoff Scheel je fin pianist. Mirno sedi ob svojem instrumentu; njegova zunanjost ne izdaja nič trohice njegovega notranjega življenja, ker se umetnik dobro zaveda, da bi vsaka nepotrebna kretnja motila ubranost večera. Zato pa se je vsa njegova notranost verno zrcalila v posameznih komadih, ki so pred nami, vstajali, rastli in se oblikovali v glasbene kipe. Vietinghoff je v interpretaciji zdaj poln leta, zdaj omahuje; včasih bi hotel kar prehiteti gotovo suvajočo misel, včasih pa jo sladkobno zadržuje, in vendar vse to z neko preudarnostjo, ki priča o njegovem globokem studiju.

V. M.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 7. januarja: Zaprt.

Torek, 8. januarja ob 20. uri »Bajadera«.

Gostovanje g. Nerata, ab. A. Kuponi.

Sreda, 9. januarja ob 20. uri »Dover-Calais«.

Gostovanje v Celju.

Četrtek, 10. januarja ob 20. uri »Dobri vojak Švejk«, ab. C. Kuponi. Zadnjič.

Gostovanje g. Daneša.

»Švejk« zadnjič na mariborskem odru.

se vprizori v četrtek, 10. januarja, na kar se opozarja mariborsko občinstvo, ki se želi še enkrat od srca nasmejati tej izvrstni kreaciji g. Daneša.

Celjsko gledališče.

Sreda, 9. januarja ob 20. uri »Dover-Calais«.

Gostovanje Mariborčanov.

Ptujsko gledališče.

Petek, 11. januarja ob 20. uri »Dover-Calais«.

Gostovanje Mariborčanov.

»Divja raka« na mariborskem odru.

Radi nepričakovanih zaprek se odgodi preinjer »Divje raje« za par dni.

Mesto nje bo v torek, 8. januarja »Bajadera« z g. Neratom k g., ab. A. ostaja.

Ljubljansko operno gostovanje v Mariboru.

Priglasni rok za neabonente se podaljša do četrka, 10. januarja. Zelo verjetno je, da pride do tega gostovanja, ker bo hiša menda dotlej razprodana.

Najzanimivejše predavanje

Letošnje zimske sezone bomo imeli v Mariboru nedvomno jutri zvečer, ko nas poseti član Captainove ekspedicije, angleški kapetan Finch, ki nam bo opisal ekspedicijo na Mount Everest v leto 1924. Predavanje bo pojasnjevalo

200 skioptičnih slik iz najrazličnejših krajev novo raziskanih pokrajin. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trgovinah Franjo Majer, Glavni trg, Höfer, Ulica 10. oktobra in v pisarni »Putnika« na Aleksandrovi cesti.

Ljudska univerza v Mariboru.

Danes, dne 7. januarja, prvi gramofonski koncert vesele in resne godbe. Slišali bomo slavne pevce Šalijapina, Carusa, Slezaka, našega Hrčiča in velike virtuozne Casado-ja in Przychoda. Vesela godba bo izvzeta iz starejših in modernih operet. Vstopnina je minimalna. Prvovrstne plošče in električni gramofon od tvrdke Perc.

Odprava potnih vizumov med CSR in SHS.

Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani naznanja, da je definitivno odpravljen potni vizum med CSR in SHS. Potniki se morajo izkazati le z veljavnim potnim listom. Vidiranju so podvrženi nadalje le še začasni potni listi in skupne potne konsignacije.

Iz zadržnega sveta.

V zadržni register so je vpisala novo ustanovljena Agrarna zajednica sv. Marjeta ob Pesnici, reg. zadr. z neomejeno zavezo. —

Licencovanje žrebcev.

Lastniki žrebcev, ki nameravajo v prihodnji plemenitni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, morajo priglasiti žrebce najpozneje do 20. t. m. pri onem sreskem poglavarju (mestnem magistratu), v čigar okolišju se nahaja. Za žrebce polnokrvnih pasem pod štirimi leti in za mrzlokrvne žrebce pod tremi leti se splošno ne dajo dopustila za spuščanje. —

Žene v angleškem javnem življenju

PRVA PARLAMENTARKA. — ŽENSKA MLADINA IN POLITIKA.

Boj za osvoboditev žene, za žensko emancipacijo ima v Angliji svoj začetek in svoje najmočnejše postojanke. Radi tega je naravno, da igrajo v Angliji žene v javnem življenju sploh, v politiki pa še posebej veliko vlogo.

V spodnji zbornici je lady Astor, ki je kot prva angleška parlamentarka zmaga pri volitvah 1. 1918 in je od tedaj nepretrgano članica zbornice. V politiko je prišla kot sotrudnica svojega moža in ko je on prišel v zgornjo zbornico, je ona v njegovem volilnem okraju dobila mandat za spodnjo zbornico.

Angleški socialni demokrati imajo tri svoje članice v zbornici. Prva je Suzana Lawrence, ki je bila nekdaj tovarniška delavka ter si je po svoji nadarjenosti in odločnosti pridobila veliko obrazbo in važno politično pozicijo. — Gospodinja Bondfield zastopa v prvi vrsti brezposelne, katerih je v njenem volilnem okraju stalno okrog 20.000 Ellen Wilkinson je zastopnica privatnih uslužbencev.

Lady Astor slovi kot govornica in agitatorica. S svojimi volilci je v najtesnejših stikih in radi tega tudi zelo popularna. Mandat ima vedno od enega in istega volilnega okraja in volilci si tudi ne želijo drugega zastopnika. Pri zadnjih volitvah jo je hotela stranka iz taktičnih razlogov kandidirati neke druge, njeni stari volilci pa tega niso dopustili.

Njeno politično delovanje je posebno radi tega tako važno in zanimivo, ker je prišla kot prva žena v parlament ter je dolgo časa opravljala ogromno delo kot edina predstavnica emancipiranega žen-

stva. Delavke in privatne nastavljenke je zastopala v mezdnihih bojih, v zbornici je pa predlagala in zastopala dolgo vrsto zakonskih osnutkov, ki se tičejo ženstva in ki tedaj niso bili ravno popularni. Borila se je za nezakonske matere in otroke, za žene v javnih službah, za nova določila pri ločitvi zakona, za porodišnice, za raznovrstne socialne ustanove itd. Poleg tega je pa vedno vneto in uspešno zastopala posebne interese svojega volilnega okraja. To je Plymouth, kjer prebivajo po večini mornarji in ribiči. Lady Astor je rodom iz Amerike.

Zgornja zbornica — House of Lords — je ženam še zaprta. Vsi dosedanja ženski poskusi priti v to zbornico, so ostali brezuspešni. Lady Peel je nedavno dokazovala ter se celo pravdala, da ima dedno pravico do sedeža v zgornji zbornici.

Po novem angleškem volilnem zakonu se je število volilk zelo zvišalo. Volilk je sedaj že za okroglo dva milijona več kot pa volilcev. To je velikanski razvoj in uspeh angleškega ženskega pokreta, kojega ustanoviteljica je bila gospa Pankhurst.

Za politiko se močno zanima tudi ženska mladina. V pokreta mladega ženstva igra zelo važno vlogo hčerka Lloyda Georgeja, ki je od očeta podedovala veliko duhovitost in govorniški dar. Tudi najstarejša hči ministrskega predsednika Baldwina bo zavzemala važna mesta v angleškem ženskem pokretu. Pri prihodnjih volitvah se bo število parlamentark najmanj podvojilo.

Saharo bodo ohladili

Francoska učenjaka Paul Boucherot in George Claude, ki sta pred leti vzbudila splošno senzacijo med znanstveniki teorijo o izkoriščanju hladne vode morskimi globin, sta zopet presenetila javnost z novimi odkritji. Eksperimentalno sta dokazala, da je razlika temperature med gorenjimi in spodnjimi plastmi vode tako občutna, da bi jo lahko izrabljali za proizvodnjo elektrike. Povsod, zlasti pa v tropskih predelih imajo oceani ogromne mase hladne vode, kajti solni žarki segrevajo le gorenjo plast, dočim do nižjih plasti ne morejo prodreti. Na ekvatorju se morska površinska voda segreje do 30° C, v globini 1000 metrov pa meri samo 5° C. Pri dokaznem poizkusu sta učenjaka uporabila minijturno elektrarno, ki je dajala tok na podlagi izkoriščanja temperaturnih razlik. Mala električna žarnica, ki je nenadoma zažarela, je dokazala, da je njuna teorija pravilna.

Učenjaka pa sta kasneje prišla še na drug način uporabe hladnih morskih tokov. Prepričana sta, da bi se z masami hladne morske vode lahko ohlajale tropske pokrajine, s čimer bi se ogromna področja nerabne zemlje izročila v eksploatacijo človeku. Njuno zasnovano pa je svet izumiteljev, učenjakov in strokovnjakov smatral za duhovito fantazijo, ki se ne bo nikdar uresničila. Nedavno pa je sporočil profesor Claude na seji prirodoslovnega društva v Parizu, da je na otoku Kubi v bližini Havane začel graditi napravo, ki bo črpala ogromne količine slane vode iz oceana, katero bo uporabljal za umetno ohlajanje. Originalna ledenica bo v eni uri črpala 100.000 kubičnih metrov vode pri 4° C. Pri 12urnem delu bo storila izčrpana voda isto uslugo kakor 120 milijonov kilogramov leda. Profesor Claude je društvu znanstvenikov predložil skico svoje hladilnice in fotografije o delih, ki so že pričela in izjavil, da so že šele skromni začetki, katerih svrha je samo dokazati praktično vrednost in rentabilnost njegove ideje.

Perspektive njegove teorije so najdaljosežnejše v zgodovini tehnike. Po Claudeovih načrtih, bi se na vseh tropskih obalah dale v desetletju zgraditi tako ogromne hladilnice, da bi temperatura v tropskih občinah padla. Z znižanjem temperature bi se kraji lahko eksploitali, kar bi donosalo človeštvu to-

likih koristi, da bi se stroški naprav krili v dveh letih. Zgraditi bi se morale v puščavah velike centrale, ki bi nakovale na umetne otoke inženjerja Armstronga, ki bi služili kot aeroplanska pristanišča. Cevi črpalke bi naj segale samo do 500 m globine kar bi v polni meri ustrezalo namenu. S cevmi premera 1 m bi se dalo v eni uri izčrpati toliko hladne vode, da bi odgovarjala 50 va gonom leda. Hlajenje stanovanja s pešmi sobami bi tedensko stalo samo en francoski frank. V treh letih, pravi učenjak, bi največja puščava — Sahara — postala pristopna ljudski kulturi in stroški bi se gotovo izplačali.

Izvajanja profesorja Claudea so i zvala živahne komentarje in splošen interes. Njegovi teoriji o rentabilnosti načrta pa so se pridružili mnogi učenjaki. V koliki meri bodo njegova prizadevanja uspešna, je vprašanje bodočnosti, vendar so egipčanske piramide do gigantskih nebotičnikov le senca v zgodovini tehnike napram projektu o ohlajenju Sahare.

Uzgoja petrolejskih princev

Kralji ameriške trgovine vzgajajo svoje sinove tako, da znajo že v mladosti ceniti denar. Pred kratkim je imel Rockefeller mlajši, čegar premoženje se cení na tisoč milijonov dolarjev, na svojo uradnike in nameščence nagovor, v katerem je povedal zanimive stvari o svojih sinovih in njihovem delu za časa potovanja po Evropi. Najstarejši sin Lawrence, ki mu je šele 17 let, je moral ves čas opravljati blagajniške posle. Kot blagajnik cele rodbine je dobival tedensko plačo po 5 dolarjev. Srednji sin Winthrop, star 15 let, je moral skrbeti za prtljago in izbirati hotele. Za to delo je dobival po 3 dolarje na teden. Najmlajši sin David pa je opravljal službo rodbinskega sluga in je dobil za to po 2 dolarja na teden.

Z aeroplanom v lov na leve

Bivši angleški minister zrakoplovstva Guest je prispel v Madrid na svojem letalu tipa Junkers. Iz Madrida bo nadaljeval polet s tovariši v Egipt. Prve dni januarja pa bo lovska ekspedicija odšla iz Abukirja preko Khartuma in Kinsumaje do Nyassa jezera, kjer bo pričela velike love na leve.

Jubilejna sankška tekma za prvenstvo Pohorja

NAJSIJAJNEJŠA ZIMSKOSPORTNA PRIREDITEV NA POHORJU. — REKORDNO ŠTEVILO TEKMOVALCEV. — OGROMNO ZANIMANJE. — SIJAJNI USPEHI.

Včeraj je ISSK Maribor priredil III. sankško tekmo za prvenstvo Pohorja, ki je bila istočasno tudi uvodna jubilejna prireditev. Tekmovanje je bilo od vseh dosedanjih zimskosportnih prireditev najsičajnejše in je v vsakem oziru nadkrililo splošno pričakovanje.

V soboto in nedeljo so prihajali številni sportniki, v prvi vrsti sankšci-tekmovalci, ki so na dan prireditve docela napolnili izdatno povečane prostore prijazne Ruške koče. Na predvečer so dospeli funkcionarji zimskosportnega oddelka ISSK Maribora in sportu izredno naklonjene Podravske podružnice SPD. V koči je vladalo pristrčno planinsko razpoloženje, zlasti pa so bili živahni tekmovalci.

V času ko so se tekmovalci pripravljali za naporno konkurenco, so Ruše oživele. Iz Maribora so prihajali na cilj, ki je bil prav v Rušah, številni sportniki in simpatizerji z avtomobili, vlaki in na saneh. Lahko trdimo, da je bila jubilejna tekma najsičajnejša športna manifestacija, ki so jo Ruše sploh kdaj doživele. Razen tega je bila prireditev konkurenčno najostrejša. Startalo je rekordno število tekmovalcev: 52 moških in dam, kar je v znatni meri pripomoglo izboljšanju doseženih uspehov. Najboljše rezultate so dosegli domačini — Rušani, ki so na prirodni sankški progi pokazali izredne uspehe. Dobro pa so se uveljavili tudi tekmovalci »Mariborci«, ki so bili številčno najmočnejše zastopani. V celoti je startalo članstvo šestih sportnih organizacij: ISSK Maribor, SPD Ruše, SPD Maribor, SK Rapid. Napredek in Sokol Maribor.

Točno ob 13. so prve startale dame posamič. Najboljši čas je dosegla mlada, drzna Jelica Robnikova (SPD Ruše) 20.22, 2. Dolinšek Rozika (SPD Ruše) 22.20, 3. Glaser Vida (SPD Ruše), 4. Vuga Olga (ISSK Maribor).

V kategoriji gospodje-posamič je bila konkurenca najmočnejša. Startalo je 20 tekmovalcev in dosežen je bil najboljši čas dneva:

1. Dolinšek Mirko (SPD Ruše) 18.55.4, 2. Robnik Fedor (SPD Ruše) 19.26.8, 3. Rozin Roman (SPD Ruše), 4. Herzog Emerik (SK Rapid), 5. Fanningger Bruno (SPD Maribor), 6. Koroša Radovan (ISSK Maribor).

Sokolstvo

Prednjaška seja bo v torek 8. tm. v društveni sobi. Dopolnitev letne statistike in volitev načelnika in načelnice.

Dve anekdoti

Zamorček pred Bogom in logika strahu.

»Neue Leipziger Zeitung« je naprosila ameriške osebnosti, ki so znane tudi v Evropi, da sporoče redakciji najzanimivejšo anekdoto.

Filmska zvezda Mary Pickford pripoveduje: V cerkvi je pridigal župnik-zamorec in tudi verniki so bili črnci. Župnik jim je govoril o neskončni dobrotljivosti Boga, češ, Bog skrbi za vse in vsakomur da, kar potrebuje. Eden izmed vernikov pa je takoj izkoristil pouk in napisal na listek: »Dragi Bog, dolgujem 50 dolarjev, ki jih moram brezpogojno vrniti, a v žepu nimam nič centa. Prosim Te, pošlji mi jih.« Listek je nato položil cerkovniku na krožnik, s katerim je zbiral v cerkvi miloščino. Ko je duhovnik po službi božji preštevati drobiž, je našel tudi originalno prošnjo črnca, ki najbrž še ni bil spreobrnjen. Naivnost prosilca mu je tako ugajala, da je sklenil med znanci zbrati potrebno vsoto. Zbral pa je samo 48 dolarjev in jih izročil prošniku. Hvaležni zamorček je tudi prihodnjo nedeljo prišel v cerkev in se zahvalil Bogu za dobrotljivost. Cerkovniku je izročil listek: »Najlepša Ti hvala, dragi Bog. Toda ne pošiljaj več potom župnika. Manjkala sta dva dolarja.«

Mešani pari so dosegli sledeča mesta in čase:

1. Dolinšek-Dolinšek (Ruše) 23.11, 2. Voglar-Hribar (ISSKM) 25.19, 3. Cizel-Svetek (ISSKM) 30.14.

Zadnji so startali gospodje v dvoje in dosegli sledeče čase:

1. Dolinšek-Dolinšek (Ruše) 20.35, 2. Simončič - Ferenc (ISSKM) 23.17, 3. Gala-Pristolič (Sokol Maribor) 23.27.

Na cilju so množice navdušeno pozdravljale tekmovalce, ki so s strmine drseli v prijazne Ruše.

Po tekmi se je vršila v gostilni pri Novaku razdelitev daril in diplom v prisotnosti vseh tekmovalcev in številnega občinstva. V imenu prireditelja in jubilaria ISSK Maribora je govoril predsednik ravnatelj Toman. Pozdravil je navzoče in se zahvalil vsem, ki so pripomogli h tako uspehi in brezhibni izvedbi tekmovalni, ter pozival k solidarnosti v udeleževanju in delovanju za doseg sportnih idej. V imenu Podravske podružnice SPD je govoril ravnatelj Mirko Gorišek, ki se je prireditelju zahvalil za iniciativo, mu zagotovil sodelovanje, čestital k desetletnici in želel na vseh sportnih poljih mnogo uspehov. V imenu SPD Maribor je govoril g. dr. Orožen, zadnji pa načelnik zimskosportnega oddelka ISSK Maribora g. Golubovič, nakar so bila razdeljena okusna darila in diplome.

Da je prireditev tako slajno uspela, velja v prvi vrsti zahvala poštivalnim Rušanom, zlasti g. ravnatelju Gorišku, g. ravnatelju Pišku in veleposesniku Robniku, ki so delo prireditelja izdatno podprli, zlasti pa poskrbeli za ureditev 8 km dolge proge. Priznanje in zahvalo zaslužijo poštivalni zdravnik g. dr. Černič, g. dr. Stamo in sanitetni oddelek mariborske rešilne postaje.

Brezhibna pa je bila organizacija tekme. Vse predpriprave in izvedba je pod strokovnjaškim vodstvom g. Goluboviča, načelnika zimskosportnega oddelka ISSK Maribora, slajno uspela. Klub rekordni konkurenci ni bilo pritožb, nobenih nerednosti ali neprijetnosti. Vse je poteklo v najlepšem redu, tako da je prireditev vsestransko dovršeno uspela, kar je pač najboljša propaganda za razvijajoči se zimski sport.

Predsednik Hoover pravi, da je najboljša anekdota tista, ki jo je na sebi preizkusil. Za časa svetovne vojne sem se često moral voziti iz Londona na Holandsko. Razumljivo je, da je bila ladja v neprestani nevarnosti, da ne zadene ob mino ali da je ne navrtja torpedo podmornice. Toda imel sem vedno srečo in ostal živ in zdrav. Vedno sem potoval po dnevi, vožnja pa je trajala celih 12 ur. Na ladji sem obedoval in večerjal, oboje pa sem plačal natakariju šele po večerji. Na enem izmed teh neprijetnih potovanj pa me je natakar ves v zadregi prosil, naj mu plačam takoj po kosilu. Dobil je namreč nalog, da mora vse takoj kasirati, ker preti neprestana nevarnost, da se brod vsak trenutek potopi.

„Fantom“

Po poročilih iz Anglije se nam obeta nova senzacija v zrakoplovstvu. Angleži gradijo namreč na tihem in v največji tajnosti — ki pa se je kljub temu doznala — neke posebne vrste aeroplan, ki se bo imenoval »fantom«. Letalo bo nosilo docela upravičeno to ime. Zgrajeno bo namreč iz nekega novo iznašlega materiala, podobnega steklu, ki pa se kuje kakor ostale kovine. Ko se bo letalo dvigalo v zračne višave, ga ne bo mogoče videti. Pa tudi za letalca bo mnogo ugodneje v tem aparatu, ker bo lahko gledal na grešno zemljo in okoli sebe skozi vse posamezne sestavne dele avijona. »Fantom« bo baje kmalu zgrajen in bo služil le vojnim svrham.

Teple Thurston:

Sovražnikova žena

DRUGI DEL.

Jana je še vedno napol sedela v postelji. Ni se zganila, odkar so se vrata zaprla. Ni ji prišlo na pamet, da bi se vlegla. Bila je popolna tema. Tudi nebo se ni dalo razločiti skozi okno, samo nekaj kot igle drobnih zvezdic je bilo videti. Tudi valov od obale ni več slišala. Njeni čuti so se koncentrirali na nevarnost, vse drugo je pustila na strani. Bila je gluha in slepa. Samo njeno srce je videlo in slišalo. Vedela je za vsako kretnjo zasledovalcev tam zunaj. Čutila je, kako so se iz Stephenove sobe napotili na drugo stran hiše. Vse moči svoje notranjosti, za katere je vedela, da si se jih ni nikdar posluževala, je klicala na pomoč.

Sedaj so šli na stolp. Vsa hiša je ležala v miru. In vendar ji je neki šesti čut pomagal slediti korakom. Zopet so bili v veži in potem na hodniku. Blizu njenih vrat so stali in govorili. Pripoveduje se o kitajskem načinu mučenja, ko kapljice v rednih presledkih padajo žrtvi na glavo. Žrtva blazni po gotovem času. Tako podobno je vplivalo na njo mrmranje, ki se je neprestano bližalo in oddaljevalo. Vedela je pa, kako doigo bo še lahko to izdržala. Smehljala se je v temno, ko je slišala, da so odšli vsi po stopnicah navzdol.

Od spodaj je slišala enakomerno govorjenje. Nekaj glasov je pa kmalu omolknilo in tedaj je vedela, da jih ne bo več nazaj. Nebo je dobilo zopet temnomodro barvo in skozi okno se je vsula v sobo slabotna svetloba. V njej so se že lahko razločile stekleničice in ščetke na umivalniku. Naenkrat je začula zopet morje in s tem se ji je tudi vrnila zavest, da ni sama v sobi.

Če bi se oglašila, bi ji Madden odgovoril. Stisnila je ustnice ter ni rekla ničesar. Molk pa ni bil med njo in med njim, temveč okrog obeh kot oklep proti ostalemu svetu. Bila sta izolirana. Nihče v hiši ni vedel, da sta bila tu skupaj.

Bolj ga je čutila v svoji bližini, kot tedaj, ko jo je objel v njenem salonu.

Vrnil se je spomin na vse, kar se je zgodilo, trenutek za trenutekom. Najprej rahlo trkanje na okno, ko je ležala v postelji in čitala. Zastoj misli in dihanja. V istem trenutku je pa že vse uganila in razumela. Takoj je skočila iz postelje ter tekla k oknu. Vedela je, kdo je trkal. Spustila ga je v sobo. Ko je plezal v sobo, je slišala — ne, čutila — strašno izmučenost, ki jo je razodevalo njegovo dihanje. In kakor je vedela, kdo je trkal, takoj je tudi takoj vedela, kaj vse to pomeni.

»Počakajte, da bom zopet v postelji,« je rekla, »potem pa prižgite eno od teh sveč.«

Ko je zaplamljena vžigalica v njegovih rokah, je videla, da mu oči od izmučenosti mrzlično žarijo. In ko je bila prižgana sveča, je videla pred seboj moža, čegar moči so bile na kraju. Govoriti ni mogel, pred njo je stal, omahoval ter strmel v njo. Preutrujen je bil, da bi ji razložil, kaj se je zgodilo. S vprašanjem za vprašanjem je morala to izvleči iz njega. Najprej je samo kimal, potem se je pa slaboten smehljaj pojavil na njegovem licu.

»Saj sem vam pravil, da sem preganjena zver. Bolj mirno je bilo takrat v HydePark-hotelu. Kaj ne?«

Vedel je, da je v teh dneh prišla v Ardogino. Odkod je vedel, ni znal razložiti. Najbolj ga je skrbel mož, ki je bil z njim na begu.

»Jim Tierney je eden naših najboljših ljudi.« — To je vedno ponavljal ter skušal trdovratno — kakor da je pijan — povedati vso zgodbo tega Jima Tierneya. Skušal je pripovedovati celo nekaj o deklicah, katero Jim ljubi.

Nekaj časa ga je poslušala, potem pa udarila z roko po odeji in rekla:

»Ali Vi — Vi, kaj boste storili?«

»Skozi klet bom skušal priti doli v votline. Potem z oskrbnikom čolnom po morju v katerokoli smer. Prej pa ne grem, dokler ne vidim, če lahko še za Jima kaj storim.«

»Danes še?«

»Gotovo.«

V tem trenutku sta slišala spodaj avto. Tak nasmeh se je pojavil na njegovih ustnicah, kot da je on gospodar, ki pričakuje tu svoje goste.

»Slišite? Prihajajo!« je dejala.

On pa je bil kakor pijan v svoji utrujenosti.

Ona je našla za popolnoma pasivnega moža skrivališče na veliki omari, naročila mu je, naj privleče tja stol in naj spleza na omaro. Sebe ko je videla, da je dobro skrit, je ugasnila svečo.

»Jima menda vendar niso ujeli! Kaj mislite?« jo je še vprašal skozi temo.

»Če že nočete misliti na sebe, mislite vsaj na mene.« mu je odgovorila.

Slišala je še, kako je vzdihnil: »Moj Bog!« — kot da vidi šele sedaj, kakšni nevarnosti se tudi ona izpostavlja.

Od tega trenutka je molčal kot mrlič.

V resnici se začeloma tudi sama ni zavedala nevarnosti. Ko je nevarnost spoznala, se je še vedno smehljala v temo. In potem so prišli in trkali na njena vrata. Ko je videla, da mora nekaj storiti, je zopet pozabila na nevarnosti. Samo ko je slišala, da je Stephen oficirju priznal, da poznata Maddena, bi bila najrajši v nevolji s pestjo tolkla po odeji. In ravno ta jeza ji je dala polet, da je zamogla izkoristiti nečimernost mladega oficirja.

Ničesar ji ni ušlo, kar se je dalo čitati v kapetanovih očeh. Na njegovem licu se ni izdala nobena misel, da je ne bi bila najnatančneje pretehtala. Opazila je, kako jo je gledal preko dovoljene mere, — in tudi to je takoj sklenila izkoristiti. Saj se je borila za življenje Johna Maddena.

In sedaj so vsi odšli. Čelo to, kar jo je mučilo od daleč, je prenehalo. Bila je

sama z Maddenom. Zdelo se ji je, da sliši njegovo dihanje. V tej pol ure je imel malo prilike za odpočitek.

Ali mu že sme nekaj pošepetati? Storila je to, ali njegovo ime je samo kakor dih prišlo iz njenih ust:

»John!«

»John!«

V njenih ušesih je pa donelo. Čakala je. Nobenega odgovora. Ni je slišal. Ni se mogla odločiti k novemu poskusu. Spodaj v veži je čula zopet govorjenje. Kazločila je glas mladega oficirja, govoril je sedaj ostro, vojaško.

Kaj se godi tam doli? Sedaj je bil naenkrat zopet molk. Vprašala se je: Na kaj čakam? Čutila je, da čaka tudi Madden in prisluskuje.

Hišna vrata so se zaloputnila. Bilo je tiho, zelo tiho. Zopet je slišala morje in piš vetra.

Občutila je samo eno: kako je nohte zagrebla v dlan, ko je molk gromko pretrgala salva — nagla vrsta strelav, ki so trgali, ubijali. Johnov glas je slišala iz teme. Ječanje.

(Dalje prihodnjik.)

Avto - taksi.

Med vožnjo se oglasi v avtu sedeči gospod in reče šoferju: »Čujte, na vašem aparatu kaže, da sem vam dolžan že 50 dinarjev. Navijte avtomobil malo nazaj, da pade ta vsota vsaj na 8 dinarjev, t. j. kolikor jih imam.

Moderni zakon.

— Midva sva se vzela iz praktičnih razlogov in ne iz ljubezni.

— Kako to?

— Če me boli zob, mi žena igra na glasovir.

Mali oglasi. V službi v posredništvu in zbiranju naročil obištevajo: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zemlje, doplačevanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Za posipanje trotoarjev

se dobi vsako množino Škerlovo hitro topljiva sol po Din 1.— za kg na Meljski cesti 12. 32

Solidnemu gospodu

oddam lepo, meblirano mesečno sobo s posebnim vhom ev. zajutrkom. Vprašati Krekova ul. 14/I, levo 30

Popravilo snežnih čevljev in galoš

z najnovejšimi »Rudol« preparatmi po nizki ceni sprejema Rudolf Monjac, Jurčičeva 9. 2367

Važno za vse!

Popravila šivalnih in pisalnih strojev, gramofonov, otroških vozičkov, koles in motorjev. Emailiranje in poniklovanje. Shramba koles in motorjev brez zimo. Vse to izvršuje najkulantnejše in po brezkonkurenčnih cenah meh. delavnica in trgovina dvokoles, pisalnih in šivalnih strojev, Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14.

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Zakonski par brez otrok, deloljuben 2531

se išče

za posestvo v okolici Ptuja. Zena naj bi bila v pomoč gospodnji in mora znati dobro kuhati; mož samostojen delavec ter za nadzorstvo v gospodarstvu in trgovini. Zahteva se znanje nemščine, zmožnosti v vinogradništvu se želi, a ni pogoj. Ponudbe z navedbo zahtev pod »Haloze« na Hinko Sax, Maribor

Zastopniki se iščejo!

Spomnite se CMDI

Zadnji dnevi za nakup srečk

Ne zamudite!

Žrebanje že dne 15. januarja 1929

Dobe se v upravi

„Jutra“ in „Večernika“ Aleksandrova cesta števil. 13

POSESTNIKI AVTOMOBILOV

Pozor!

Prevzamem vsa lakirniška dela za avtomobile, vozove, i.t.d. po novem brizgalnem sistemu v najmodernejših email barvah. Po svojem — naj-novejšem ameriškem sistemu urejenem brizgalnem načinu lahko zadostim vsem zahtevam te panoge v vsakem oziru ter si dovoljujem opozarjati na to p.t. interesente. Tudi vsa krovka in tapetniška dela se izvršujejo najboljšje in po najnižjih cenah. — Z velespoštovanjem

Franc Ferk, Maribor, Jugoslovanski trg 3

Zahvala

Izrekamo najpristranejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem, ki so spremlili našo ljubo sestro, gospodično Marto Pottnik na zadnji poti ter poklonili krasne vence in cvetje.

Franc, Micij in Poldi Pottnik, brata in sestra.

34

2483

Pristno slivovko, droženko, brinjec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, ezenčnega kisa, čaj v zavrtkih in odprt. Glavna zaloga oranžade, limonade, konjaka itd. od trdke „Patria“. Zagreb.

JAKOB PERHAVEC. MARIBOR. GOSPOSKA ULICA 19

Na drobno!

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV.

Na debelo!